

Warszawa. 2008. 02. 01 .

MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

ŻW bok/jp-4107-4/2008 (535)

GABINET MARSZAŁKA SENATU
wpłynęło dn..... 6.02.08.....
nr..... 770 ..... podpis..... *Borusewicz*.....

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

W nawiązaniu do oświadczenia złożonego przez senatora Grzegorza Wojciechowskiego na 4. posiedzeniu Senatu w dniu 16 stycznia 2008 r., przekazanego przy piśmie znak BPS/DSK-043-64/08 z dnia 24 stycznia 2008 r. uprzejmie informuję Pana Marszałka, że Najwyższa Izba Kontroli przeprowadziła kontrolę w zakresie sprawowania nadzoru nad wielkoprzemysłowymi fermami trzody chlewnej w okresie od 25 września do 17 listopada 2006 r. Opracowana przez NIK w listopadzie 2007 r. „Informacja o wynikach kontroli sprawowania nadzoru nad wielkoprzemysłowymi fermami trzody chlewnej” odnosi się do ustaleń przedmiotowej kontroli. Obecnie sytuacja ta zmieniła się istotnie.

W informacji tej NIK nie miała istotnych uwag do funkcjonowania wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej pod względem sanitarno – weterynaryjnym, a stwierdzone naruszenia przepisów miały najczęściej charakter formalny.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi NIK zalecił wzmocnienie nadzoru nad działalnością Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie wykonywania zadań związanych z funkcjonowaniem wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej.

W nawiązaniu do niezrealizowania przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju 5 upoważnień ustawowych uprzejmie informuję, że zostały wydane rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi:

- z dnia 30 marca 2007 r. w sprawie warunków i sposobu współpracy organów Inspekcji Weterynaryjnej z organami celnymi(Dz. U z 2007 Nr 77 poz. 519);

- z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną (Dz. U. Nr 134, poz. 946);
- w sprawie trybu powoływania i odwoływania rzeczoznawców, ich kwalifikacji i wysokości przysługującego im wynagrodzenia oraz dokonywania przez nich szacowania (Dz. U. Nr 89 poz. 591).

Natomiast ustawą z dnia 24 maja 2007r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt i zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz ustawy o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. Nr 133, poz. 920) dokonano zmiany upoważnień dla Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zawartych w art. 18 b i art. 52 c z obligatoryjnych na fakultatywne.

W celu wzmocnienia nadzoru nad Inspekcją Weterynaryjną Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zwróciło się do Głównego Lekarza Weterynarii o przedstawienie szczegółowej informacji dotyczącej nadzoru w zakresie funkcjonowania wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej za rok 2007 oraz przedstawianie przedmiotowej informacji w przyszłych okresach w cyklach półrocznych. Informacje przekazane przez GIW będą przedmiotem szczegółowej analizy i będą podstawą do ewentualnego podejmowania działań usprawniających funkcjonowanie nadzoru w tym zakresie. Główny Lekarz Weterynarii pismem z dnia 18 stycznia 2008 r. poinformował Ministerstwo, że w chwili obecnej trwają prace nad przygotowaniem powyższej informacji, która po sporządzeniu i przeprowadzeniu analizy dokumentacji przeslanej przez wojewódzkich lekarzy weterynarii zostanie niezwłocznie przekazana do MRiRW.

Ponadto Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa poinformowała, że wyodrębnienie wielkotowarowych ferm trzody chlewnej w Centralnej Bazie Danych IRZ możliwe jest na podstawie liczby utrzymywanych przez posiadaczy zwierząt. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wszystkie siedziby utrzymujące zwierzęta są traktowane jednakowo i dlatego niezależnie od tego, czy zapytanie dotyczy wielkotowarowych ferm trzody chlewnej czy też nie, zakres danych jest ten sam, zgodny z *rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu danych zamieszczanych w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych* (Dz. U. Nr 152 poz. 1605).

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. *o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt* (Dz. U. z 2004 r. Nr 91 poz. 872 z późn. zm.) w rejestrze zwierząt gospodarskich oznakowanych gromadzi się dane przekazywane przez posiadaczy zwierząt. Dodatkowo zgodnie z obowiązującymi procedurami ARiMR w przypadku błędów na zgłoszeniach, Biura Powiatowe ARiMR prowadzą proces wyjaśnień z posiadaczami zwierząt w celu pozyskania prawidłowych danych.

Wszystkie dane wprowadzane do systemu informatycznego podlegają ścisłemu procesowi walidacji. Dotychczasowe kontrole Komisji Europejskiej (DG SANCO) wizytujące

ARiMR, nigdy nie podważały ani reguł walidacji systemu IRZ, ani wiarygodności gromadzonych w systemie danych.

Wypełniając przepisy ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o *systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz.U z 2004 r. Nr 91 poz. 872 z późn. zm.)* ARiMR zapewnia Inspekcji Weterynaryjnej dostęp do informacji gromadzonych w CBD za pomocą Platformy Integracyjnej A2A (z możliwością edycji danych epizootycznych), usługi - Automat (poczta elektroniczna), przeglądarki internetowej IW-SIRZ oraz bezpośrednio w Biurach Powiatowych Agencji. Dodatkowo udostępniane są wszelkie informacje, o które występuje Inspekcja Weterynaryjna. We wszystkich Biurach Powiatowych ARiMR dostępne są wykazy siedzib stad z danego powiatu na potrzeby IW.

Ponadto w celu poprawy funkcjonalności systemu IRZ wdrożono w grudniu 2007 r. modyfikacje systemu dotyczące m.in. obsługi rejestru trzody chlewnej.

Jednocześnie uprzejmie informuję że, zgodnie z informacją przekazaną przez Ministra Środowiska, pozwolenie zintegrowane wydawane jest dla instalacji na wniosek prowadzącego (art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. Nr 129/2006, poz. 902 z późn. zmianami). Prowadzącym instalację natomiast jest podmiot uprawniony na podstawie określonego tytułu prawnego do władania instalacją w celu jej eksploatacji zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska (art. 3 pkt 31 ww. ustawy).

W związku z tym, że pojęcie instalacji wiąże się ściśle z pojęciem jednego prowadzącego, zdarzały się sytuacje, w których prowadzący instalacje do chowu lub hodowli trzody chlewnej wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego dokonywali ich podziału (przepisując części instalacji np. na członków rodziny) unikając tym samym ww. obowiązku.

Ministerstwo Środowiska rozważa możliwość wprowadzenia zmian w przepisach, które mogłyby zapobiec takim sytuacjom.

Zgodnie z założonym harmonogramem prac Inspekcji Ochrony Środowiska w terminie do 15 grudnia 2007 r. wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska w ramach nadzoru merytorycznego sprawowanego przez GIOŚ przekazały do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska aktualne informacje dotyczące wszystkich instalacji podlegających obowiązkowi uzyskania pozwolenia zintegrowanego (według stanu na dzień 30 listopada 2007 r.).

Ogółem w kraju 2977 instalacji zaliczonych zostało do wymagających pozwolenia zintegrowanego. W grupie tej znajdują się ферmy trzody chlewnej jako instalacje do chowu lub hodowli świń, w których więcej niż 2000 stanowisk przeznaczonych jest dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior. Ogółem ustalono, iż instalacji tego rodzaju jest w kraju 134. Dla 116 instalacji (86,6%) wydane zostały pozwolenia zintegrowane, natomiast według ustaleń Inspekcji Ochrony Środowiska dokonanych na dzień 30 listopada 2007 r. dla

pozostałych 18 instalacji (13,4%) dotychczas nie wydano pozwoleń zintegrowanych. Wydanie wszystkich brakujących decyzji pozostawało do końca 2007 r. w kompetencjach wojewodów. Od 1 stycznia 2008 r. kompetencje te zostały przekazane marszałkom województw.

Na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska Główny Inspektor Ochrony Środowiska kieruje działalnością IOŚ, w tym także w zakresie nadzoru inspekcyjnego nad funkcjonowaniem wielkoprzemysłowych ferm trzody chlewnej. Główny Inspektor Ochrony Środowiska realizuje to poprzez ukierunkowywanie działań kontrolnych m.in. na wypełnianie wymogów ochrony środowiska przez prowadzących instalacje wymagające uzyskania pozwolenia zintegrowanego oraz jako organ wyższego stopnia w zakresie podjętych przez Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska decyzji wstrzymujących działalność prowadzoną z naruszeniem wymagań związanych z ochroną środowiska lub naruszeniem warunków korzystania ze środowiska. Wojewódzcy inspektorzy ochrony środowiska w ramach prowadzonej działalności kontrolnej wyposażeni są w szereg narzędzi wspomagających ich oddziaływanie dyscyplinujące w stosunku do kontrolowanych. Należą do nich m.in. pouczenia, mandaty karne, zarządzenia pokontrolne, wystąpienia do innych organów, decyzje administracyjne ustalające termin usunięcia naruszenia, decyzje wymierzające kary pieniężne, decyzje wstrzymujące użytkowanie instalacji.

Do najbardziej rygorystycznych działań pokontrolnych dyscyplinujących prowadzących instalacje należy podjęcie przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska decyzji o wstrzymaniu użytkowania instalacji prowadzonej bez pozwolenia zintegrowanego lub prowadzonej z naruszeniem wymagań określonych w pozwoleniu zintegrowanym oraz z naruszeniem wymogów określonych w ustawie o nawozach i nawożeniu.

W dniu 21.01.2008 r. Główny Inspektor Ochrony Środowiska skierował pismo do wszystkich Wojewódzkich Inspektorów Ochrony Środowiska w celu podjęcia dalszych dyscyplinujących działań wobec prowadzących instalacje bez pozwolenia zintegrowanego. Wyniki działań będą znane po 15 marca 2008 r.

Ponadto uprzejmie informuję, że Główny Inspektor Ochrony Środowiska zawarł w dniu 29.03.2007 r. porozumienie z Głównym Lekarzem Weterynarii o współpracy Inspekcji Ochrony Środowiska i Inspekcji Weterynaryjnej. Współpraca pomiędzy Inspekcją Ochrony Środowiska i Inspekcją Weterynaryjną realizowana będzie:

- 1) na szczeblu centralnym – pomiędzy Głównym Inspektorem Ochrony Środowiska i Głównym Lekarzem Weterynarii;
- 2) na szczeblu wojewódzkim – pomiędzy wojewódzkimi inspektorami ochrony środowiska i wojewódzkimi lekarzami weterynarii na podstawie odrębnych

porozumień sporządzonych zgodnie z „Wytycznymi do opracowywania porozumień pomiędzy organami Inspekcji Ochrony Środowiska i Inspekcji Weterynaryjnej na szczeblu wojewódzkim”.

Współpraca pomiędzy Inspekcją Ochrony Środowiska i Inspekcją Weterynaryjną polegać będzie w szczególności na wymianie informacji i list kontrolowanych zakładów, pozostających w obszarze zainteresowania Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska i Wojewódzkiego Lekarza Weterynarii z sektora utylizacji ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego, hodowli trzody chlewnej, drobiu i zwierząt futerkowych.

W Ministerstwie Ochrony Środowiska przygotowane zostały „Wytyczne do opracowywania porozumień pomiędzy organami Inspekcji Ochrony Środowiska i Inspekcji Weterynaryjnej na szczeblu wojewódzkim”, które wysłane zostały w dniu 10.01.2008 r. do uzgodnienia z Głównym Lekarzem Weterynarii, zgodnie z zawartym porozumieniem z dnia 29 marca 2007 r.

Ponadto zostały podjęte przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska prace nad uregulowaniem prawnym dotyczącym przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej w zakresie sposobu rozwiązania problemu uciążliwości zapachowej powodowanej przez różnego rodzaju działalność. Główny Inspektor Ochrony Środowiska opracował projekt ustawy o przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej, który zakłada, że problem odorów będzie rozwiązywany na najniższym szczeblu samorządu terytorialnego, pozostawiając w jego gestii, jako organowi właściwemu do spraw lokalizacji inwestycji, rozstrzygnięcie zagadnień dotyczących uciążliwości zapachowej.

Przyjęte w projekcie ustawy zasady postępowania odnoszą się do podmiotów prowadzących działalność powodującą lub mogącą powodować uciążliwość zapachową oraz do podmiotów planujących rozpoczęcie działalności powodującej lub mogącej powodować taką uciążliwość. Należą do nich m.in. podmioty prowadzące działalność gospodarczą, działalność wytwórczą w rolnictwie w zakresie upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego, jak również eksploatujące instalacje lub urządzenia.

Projekt ten zakłada uchylene delegacji z ustawy Prawo ochrony środowiska (art. 222 ust. 5-7) dotyczącej wydania przez Ministra Środowiska rozporządzenia w sprawie wartości odniesienia substancji zapachowych w powietrzu i metod ocen zapachowej jakości powietrza. Do pomiaru uciążliwości zapachowej projekt przedmiotowej ustawy nie narzuca obowiązku stosowania określonej metodyki ani też specjalistycznej aparatury. Sposób postępowania w tej sprawie ma być pozostawiony autonomicznej decyzji władz samorządowych, które w celu profesjonalizacji procedur postępowania mogą sięgać zarówno do najlepszych dostępnych

technik określonych m.in. w dokumencie BREF „The Integrated Pollution Prevention and Control – H4: Horizontal Guidance for Odour”, jak również do wypracowanych metod postępowania, np. związanych z normą PN-EN 13725:2007 pn. „Jakość powietrza – Oznaczanie stężenia zapachowego metodą olfaktometrii dynamicznej”.

Aktualnie problemy związane z uciążliwością zapachową, będącą wynikiem działalności gospodarczej, stanowią przedmiot wnikliwej analizy w resorcie środowiska. W dniu 4 stycznia 2008 r. Zarządzeniem Dyrektora Generalnego MŚ została powołana Grupa Robocza do spraw opracowania propozycji rozwiązań prawnych dotyczących przeciwdziałaniu uciążliwości zapachowej. Obecnie przewidywane jest skierowanie materiału przygotowanego przez Grupę Roboczą do konsultacji z samorządami, w celu uzyskania opinii na temat najlepszego ich zdaniem sposobu rozwiązania problemu odorów.

Z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
SEKRETARZ STANU

Kazimierz Płocki